

Únor v Chorvatsku

Tereza Vlček Klímová

Měsíc mateřského jazyka

Mateřský jazyk není pouze prostředkem pro komunikaci, ale především mostem k naší identitě, kultuře a historii. Je to jazyk, ve kterém myslíme, sníme a vyjadřujeme své nejhlubší pocity. Právě proto si zaslouží naši pozornost a péči. Zatímco celý svět si Mezinárodní den mateřského jazyka připomíná 21. února, v Daruvaru je češtině věnován celý měsíc, kdy je pod záštitou Bjelovarsko-bilogorského županství a jeho místohejtmanky Tanji Novotné Golubićové pořádána série zajímavých akcí, které jsou silně provázány s krásou a rozmanitostí českého jazyka. Jejich široká paleta potom zajišťuje, že si z nabídky vyberou opravdu všichni, ať už malí, či velcí.

Proběhla tak například odborná porada pedagogických pracovníků české menšiny, tradiční soutěž Čtení tě mění, děti se svými učiteli měli možnost zhlédnout filmovou pohádku Klíč svatého Petra, dospělí zase černou komedii Jiřího Stracha Osmy. Pro studenty gymnázia byla připravena literární dílna Píšeme jako Žofie věnovaná významné krajské autorce Žofii Kraskové, či malá škola překládání. Na dílně Desing thinking pro zachování českého jazyka měli možnost zamyslet se nad inovativními řešeními pro zachování české identity a českého jazyka a kultury.

Pro měsíc mateřského jazyka jsem tentokrát připravila ve spolupráci s Českou besedou Daruvar dva herní večery s názvem Hrajeme si (nejen) s češtinou aneb Besední deskohraní. První dílna byla určená pro dospělé a mládež, kteří si na více než deseti stanovištích mohli vyzkoušet různorodé deskové hry, od strategických a karetních her, až po hry se slovy, čísly či figurkami. Seznámili se tak s hrami jako je Desítka, Sedm draků, Party Alias, Dixit, TikTak Bum, Banagram či zábavnou postřehovkou Grabolo a mnoha dalšími. Všichni tak na chvíli odložili své mobilní telefony a užívali si společnou zábavu, při níž zároveň procvičovali češtinu. O dva týdny později jsme navázali dalším Besedním deskohraním tentokrát pro děti, kdy byl výběr her rozšířen o hry vhodné pro tuto věkovou kategorii jako například Krysáci, Duch, Výbušná koťátka, Cink! a různé druhy BainBoxů. I děti si herní podvečer moc užily a naučily se zase něco nového.

Další akcí, do níž jsem se zapojila, byla soutěž Čtení tě mění, kde jsem, stejně jako v loňském roce, měla tu čest usednout do poroty a pozorně naslouchat tomu, jak žáci

představují sebe i své knihy a jak se snaží co nejlépe nejen přečíst vybraný úryvek, ale předat posluchači jeho poselství. V letošním roce soutěž hostila Česká základní škola Jana Amose Komenského v Daruvaru, kam se se svými vyučujícími sjeli žáci ze škol, kde je čeština vyučována jako mateřský jazyk, ale i z těch, kde je předmětem volitelným. Účast byla opravdu hojná a bylo velmi těžké vybrat ty nejlepší. Taktéž jsme hodnotili lapbooky, jejichž zpracování je již druhým rokem samostatnou soutěžní kategorií, kterou jsem iniciovala. Lapbooků bylo sice o něco méně než v roce loňském, o to víc však byly propracovanější a kvalitnější. Letošní ročník soutěže potvrdil, že čtení není dětem není vůbec cizí a zájem o něj ve školách v Bjelovarsko-bilogorském županství neupadá.

Měsíc mateřského jazyka v Daruvaru opět ukázal, že čeština zde není jen jazykem vyučovaným ve školách, ale přirozenou součástí života celé komunity. Ať už při deskových hrách, literárních dílnách nebo soutěžích bylo krásné vidět, a především pak slyšet, jak děti i dospělí s radostí objevují bohatství svého jazyka. Každá z těchto aktivit pomáhá udržet češtinu živou, posiluje její postavení v každodenním životě a ukazuje, že mateřský jazyk není jen odkazem minulosti, ale především mostem k budoucnosti. Proto je důležité nejen ho chránit, ale také rozvíjet, aby zůstal pevným pilířem místní identity i pro další generace.

Veselé soboty s jehlou, nití a zábavnou matematikou

Žáci prvního stupně České základní školy Josefa Růžičky v Končenicích se sešli 1. února na další Veselé sobotě. Jejím tématem bylo tentokrát šití, konkrétně výroba plátěných čepic.

Na tuto Veselou sobotu přišlo čtrnáct školáků. Většina z nich poprvé držela jehlu v ruce. Ale i přesto se jim podařilo čepice částečně „spíchnout“ či sešít, avšak sobotní dopoledne bylo příliš krátké k tomu, aby dílo dokončili. Nově získané dovednosti stříhání a šití se dětem určitě budou v životě hodit. Navíc se i při této sobotní dílně všichni dobře pobavili.

O tři týdny později, v sobotu 22. února, žáci opět zavítali s úsměvy na rtech a plni očekávání do školy. Při další Veselé sobotě se ponořili do světa čísel, vzorců a logických hádanek, protože hlavním tématem byla matematika. Místo klasického počítání příkladů jsme se ale vydali cestou zábavných úkolů, které procvičily logické myšlení, důvtip a představivost.

Program byl rozdělen do dvou částí. V té první si žáci lámali hlavy nad netradičními matematickými hádankami. Čekaly na ně úlohy, které vyžadovaly nejen bystrý úsudek, ale také kreativní přístup a schopnost vidět věci jinak. Druhá část patřila deskovým hrám, které jsou jednak skvělou zábavou, ale také nenápadně procvičují matematické dovednosti. Děti si vyzkoušely oblíbené hry jako Ubongo, kde musely rychle a správně sestavit barevné dílky podle zadaného vzoru, Cink!, který prověřil jejich postřeh a schopnost rychlého sčítání, nebo logické hlavolamy ze série IQ games.

Matematická Veselá sobota ukázala, že matematika může být hravá, napínavá a především zábavná. Už teď se těšíme na další společná setkání, která opět přinesou nové výzvy a spoustu legrace.

Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gáj

Únor 2025

Alena Havlová

Mezinárodní den mateřského jazyka (21. 2. 2025)

V Domu kultury v obci Ivanovo (Pančevo) se konal již 18. ročník oslav Mezinárodního dne mateřského jazyka. Ředitel Domu kultury Marko Guran pozval k účasti národnostní menšiny, které připravily program hudební, folklorní, prezentaci o spolcích či recitaci. Publikum mělo příležitost kontaktu s více než deseti jazyky, které jsou v oblasti Vojvodiny menšinami aktivně používány. Mezi každoročními hosty byli i členové České besedy Kruščice, kteří se zapojili do programu a jako vždy si domů odvezli diplom za účast.

Noví stážisté programu Erasmus Plus (únor 2025)

Do Srbska nastoupili dva noví stážisté v rámci programu Erasmus +. Jedná se už o sedmého a osmého stážistu, kteří působí na srbské straně Banátu. První studenti pracovali pod záštitou České národní rady, později České besedy Kruščice a tentokrát pod Českou školou Banát, která má vizi pracovat nezávisle pro všechny krajanské spolky v Srbsku. Náplní práce stážistů je spolupráce s učitelem vyslaným Domem zahraniční spolupráce. Studenti nastupují na dva až čtyři měsíce a podle předem připraveného plánu se věnují rozmanitým činnostem – pomoci s výukou českého jazyka, přípravě workshopů, spolupráci s Českým mediálním centrem při tvorbě rozhlasového a televizního vysílání, věnují se hudbě, tanci, dělají rozhovory s krajany apod. Stážisté Kristýna a Marek Veverkovi jsou studenti magisterského programu v oboru etnologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Předmasopustní výtvarná dílna (28. 2. 2025)

Výtvarnice Tereza Stamenkovič Klepaček připravila (nejen) pro žáky Základní školy Dositeje Obradoviče v Bele Crkvi výtvarné dílny zaměřené na téma masopustu. Děti tvořily masky, dozvěděly se nové informace o slavení českého „fašanku“ a byly pozvány k účasti na masopustní programy čtyř českých besed: České besedy Kruščice, České besedy České Selo, České besedy Gáj a České besedy Bela Crkva.

Žáci FK ABLIAN Češko Selo v plné přípravě na novou sezonu (28. 2. 2025)

Fotbaloví žáci z krajského fotbalového klubu FK ABLIAN Češko Selo se pilně připravují na novou sezonu. Trénují třikrát týdně a na první přátelské utkání přijeli abliánští do nedaleké Bele Crkve, kde mladší žáci hráli nerozhodně a starší žáci svého protivníka jasně přehráli. Nově rodícímu se družstvu se blýská na lepší časy. Hráčů s velkou chutí do práce je dost a na obzoru vysvitl nový sponzor klubu, kterým bude Královéhradecký kraj.

USA, Chicago

Únor v České škole TGM

Kristýna Horáčková

V únoru jsme v naší škole přivítali první letošní návštěvu – paní profesorku Markétu Křížovou. Paní profesorka v Chicagu vedla dvě přednášky – jednu přímo v naší škole, druhou na University of Chicago. Přednáška o záhadném cestovateli E. St. Vrázovi přilákala velké množství zájemců z řad české komunity, kteří ještě dlouho po jejím skončení zaujatě diskutovali. Také akce na UChicago (s tématem „Colonization through migration“) byla velice podařená.

Dalším příjemným zážitkem byla oslava výhry našeho studenta Raye Samsona v překladatelské soutěži. Ray v soutěži „Česky rozumím, mluvím, čtu, píšu i

překládám!“ pořádané Českou školou bez hranic vyhrál první místo ve své kategorii, a to si samozřejmě vyžádalo nejen předání diplomu, ale také sladkou odměnu.

Argentina, Chaco

Únor 2025

Radim Schottl

36° encuentro de colectividades

Folklorní soubor Moravanka se zúčastnil 36. setkání spolků, které se konalo v Alta Gracia v provincii Córdoba. Tato významná událost byla skvělou příležitostí pro zástupce české a slovenské komunity, aby se sešli a představili své kulturní dědictví. Moravanka vystoupila společně se spolkem Slovanské Kořeny z Córdoba, přičemž

obě skupiny vystupovaly v tradičních krojích a prezentovaly své tance. Akce, která byla součástí slavností „Fiesta de la Colectividad,“ nabídla návštěvníkům jedinečnou příležitost poznat bohatství a rozmanitost kultury našich krajanských spolků.

